

Előfizetési árak

Évesre 5 frt — kr.
Fél 2 frt 50 kr.
Negyed 1 frt 25 kr.
Tanulóknak egy évre 3 frt — kr.

Hirdetések

a legutóbbi számban számítottak.

B A J A

vegyes tartalmu hetilap

Szerkesztőség

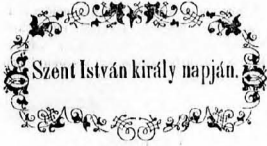
hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők:
Hochsauerstra 42. szám

Az előfizetési pénzek és hirdetési díjak Nánay János könyvnyomdá-
jába küldendők.

Megjelen minden vasárnap.

Egyes száma ára 8 kr.

Kéziratok nem adnak vissza.

Szent István király napján.

Mi az, mi oly ólénk öröme ger-
jezti milliók szívét, mi kegyelettel tölti
lé a magyar nép keblét; mi az, mi anyi
banira büszkővé teszi e napon e szó
hallatára magyar a magyart, mi vissza-
emlékezteti évszázadok előtti időre és
emlékésébe eji törtéjára föiött; mi
az, mi a lelkesedést tetőpánjára szökött,
mi a középületekre a tricolorat kiütöte,
és mit az, mi Istennek hálat adni anyi
sokért templomba küldi a magyar kereszt-
ényeket? ! !

Szent István király napja van ma
névnapja azon királynak, ki nyolcszáz-
nyolcvanhat évvel ez előtt a Sylvester
pápa ő szentségétől kapott szent koroná-
val Esztergomban népének rajongó sze-
retete, riadó lelkesedése, mondhatni imá-
dása között legelőször lett Ma-
gyarország királyává koroná-
va; azon királynak, ki a nemzet harca-
szenvedőlyét a béke, munka és haladás-
ra való igyekezetté változtatta; ki be-
hozta és terjesztette a keresztény hitet,
mint a pápa által elismert apostol né-
péül anyi proselytát szerzett. dicső és
szent sejtéjének.

Azon királynak névnapját üli ma
a nagy magyar nemzet, ki a szilaj, rab-

lólakalodok után szonjuhozó népet meg-
győzte arról, hogy ilyen élet csak ártalmá-
ra van a magyarnak, mert a mellett,
hogy így mindenben a többi nemzetek mö-
gött marad, a harczok által még számtal-
an aaszítja nemzeteinek; ki őntudatra éb-
resztette a népet, és hirdető gondolkodá-
sra tanította nemzetét. És valamint István
király népe már akkor megérté böles
királyának szavát, magáévá tette eszmé-
jét és segített azt diadalra juttatni, ugy
azóta szívében a magyar mindig kegye-
lettel őrizte e nagy király emlékéit.

Valóban, a magyar nép, mint ilyen,
nagyobb ünnepet nem ül a mainál soha.
Mert ha voltak is — és voltak — e
882 év alatt dicső és nagy királyai, de
olyan mint Szent István több nem volt!

A nemzet jól tudja, hogy minden-
nek, mire büszkéi lehetünk O vetette meg
alapját. Ő, ki behozta az országha a miv-
velét nemzetek vallását, ezzel a műveltsé-
get, s ezzel a magyart az europai népek
esaladjának tagjává avatta fel.

Tudja a magyar nemzet, hogy a
püspökiök segítségével meghonosította a
mivveltséget hazánjában, gondoskodott a
nép tanításáról és munkára szoktatta
őket, mert midőn már anyi hitet szer-
zett a kereszténységnek, püspökségeket
állított az ország különkülz vidékein s
küldöttséget menesztett a pápához, venné
fel a magyar nemzetet is a keresztény-
ség köcíkébe s küldene neki koronát,
hogy magát, a keresztények szokása sze-
rint megkoronáztassa A pápa örömmel
fogadta a küldöttséget, s nemcsak koroná-
t küldött a nagy királynak, de egy

kettős keresztet is, mely őtet, mint valódi
apostolt mag is illette.

És tudja azt jól, hogy nem állapo-
dott meg egyes síker urán, folyton előre
és előre igyekezett, buzgón terjesztve a
keresztény hitet, mert ugy volt magyag-
yozólve, hogy csak egy boldogul nemzete.
S a nép, az Istenadta magyar nép, már
akkor mennyi tisztelőfél és bizalommal
fogadta királyának intézkedéseit; és nem
szegült ellene soha, vagy ha volt is egy-
egy párt-törődék, mely nem szívesen bód-
dolt akaratánál, tételtelen volt ellenében s
a kénszernek engedett, most pedig áldja
Istenét, hogy így férfiút adott neki királyul.

Meg van győződve a magyar nép
hogy így, csakis így, ilyen kezdeményezés
után jöhetett hazánk azon helyzetbe, a
melyben van; hogy legelső királyja
teremté meg azt az alapot, melyre a már
mivvel nemzet IX század óta épít.

Szent István király napját ünnepli
ma az egész magyar nemzet, kinek eszmé-
i nemzedékről-nemzedékre szálltak, s
félteékenyen lettek megőrizve anyi em-
beröltön át népe szívében, s kinek hábr
teste elköltöztét is e földről, de szelleme
itt van s buzgón munkálkodik közöttünk,
s minék munkálkódása mindenint erem-
ményt létesít s csak arra van szükség,
hogy a költő intése követtsessék, t. i.

Hajdalkand rendeltesséki

Hagy hív, oh magyart

s akkor bizavást remélhetni egy szelb jó-
vóit, mely után

Buzgó imádság engedez

Szavazok aigakom.

Magába száll a mai nagy napon
minden igaz magyar, el-elmereng a mult
idők nagysága felett, örül szíve, hogy
nemzetének oly dicső multja van s ölé-
nkli a reménye, hogy a nemzet a milyen
dicső volt a harczok mezéjén oly dicső
lesz egykoron a mivveltség és haladás te-
ren.

Nem csupán a katolikusoknak ün-
nep ez a mai nap, de ünnepe ez minden
magyarrá nézve, valláskülönbség nélkül.

Nem csupán egyházi ünnepe ez, de
nemzeti ünnepe is, s mivel épen ilyen,
annálval nagyobb, annálval szentebb az.

Azért ünnepli meg tehát e mai na-
pot minden magyar, mivel gondol a dicső
multra, eszébe jut a sok szenvedés, a sok
küszölem, melyet e föld megtartásáért
őseink IX századon át szenvedtek és har-
czoltak; eszébe jutnak Szent István király
magasztos eszméi, melyekért anyiit küz-
dött, míg élt nemzetével, halála után ez
egyedül.

Fölmerül lelke előtt ma a magyarr-
nak minden, mi a magyar nemzet multja,
jelene és jövőjének dicsőségéről szól, s
ajánktelenül is nem egyszer hagyja el
ajkait a költő imája:

Isten, áldd meg a magyart
Jó kedvelő, bőséggel;
Nyájs teleje vész kart,
Ha kiad ellenséggel;
Halozza a hit régen tép-
Hozza rá új szorgalmat;
Moghobbólta már a nép
A mitat s jéveudt!

Krömer Részé.

TÁROZA.

TEMETŐBEN.

I.

Im a gyermek a donbra hajolt,
Mint gyermek az anyja ölére,
Foha pázást dá illatja között
Mervéle szenderedőbe.

S mint alvó gyermek az anyja ölére
Fenjár az égi vidékre,
Oly szép, oly boldog, oh temető,
A te álmid is olyan-e épen?

II.

Sok harca után nyugalomát e helyt,
Csupán e helytől, oh, hány lélt,
Sok vigya után, oh mennyi keblét
Vágtalanul a sír zár el!

És mégis ... a vagy szava itt is eszég,
A sírra leölt zokogása,
A földni lehetlen drága szívet
Oh bár még egyszer lássa!

III.

De jó, kit a sírok hantja takar,
Nem hall keresz szökését az!
Szávéra a zajló éleli kin
Fajdatnakat újra nem áraszt!

Nyagcsik pora mélyen a földben alsz,
De lelke az égi körökben
Ott ő, hol az óv koszorúza a jót
Hervadni tudatlan örömlen!

IV.

Oh nem lehet az, hogy az emberiség
Hilakéjéjén az ádvélt!
Oh kell, hogy az óv koszorúza a lét,
Ki megállta a baptele kádvélt!

A földön csak kádvélt tere van
A pohra ájort vagy éreméket!
Csak szenvedést regélnék!
Az emberiség története.

V.

Im itt a kereszt, az égi érety
Kömlök örök tanúság,
Hogy rajta az emberiség a díszek
Sorost ismeri tonuja!

De fölött a sír szídvákvélt
S díszben emlékezik tigre
S koszorúsan lép, a sír ölére, mid
A mezeji máv öseket!

Erdői Dániel.

H ű s é g.

Ebbszéké

Irta: HUNYADY JAKAB.

(Folytatás)

IV.

Amiútt Hantossy elhagyta Blaukkák la-
kát, — mint már említém is — Blauka
örömmel tudatta, hogy lerázta nyakáról a
völögenyt, mit a család tagjai örömmel vettek
tudomásul, azért, mert Blauka a rind lesz, s
ha férge állását kérdik büszkén mondhatja:
„a törvényeszkü hivatalnok.” Blauka arcát
azonban később halványosság futá el, mintha
szenvedne; s lehet is mikép szenvedett, mert
mint mondá: „sámit nyeredő ártém e
poharát” — szóval, mintha már tíz éves há-
zassági jubileumot ülték volna, oly vigák vol-
tak voltak.

Fozsók jókedv, táncz, vídám arczok,
mosolygó ajkak voltak látatók Blaukkáknál,
s Hantossy nevéit csak unalagságkép hozták
fel: kikacogták, begyújták, mert érzékeny

szíve volt, mert minden szó nélkül hagyta,
hogy mint a kúcsart cztromot elvetették.

Blauka évezett ugyan nem fájalmat,
— mert meg jól engedni, hogy szerette
Hantossy, de erre elég vigaszt volt azon ta-
dott, hogy nem sokára mint urán fog a vigák
elé lépni azzal, kit ugyan nem ismer még,
de nem eszálkodik a dolgot, ha már völegényt
nem lett volna, hogy a pusztá pompa ingere
készítte a férjhezmenésre, de mert völegé-
ny volt, ki tén meg jobb, boldogulni jövét
biztosíthatott volna neki, — nem eszálkára
mélto, de áit megbeszálhatlan bun; mert
szereveselőndött egy íjút, ki ámltta, hály-
ványozta őt, ki kész volt érte mindenre, — s
ime: jutalmul ezt nyere.

Különben még nagyon messzire van
attól, hogy mint az ténó beiluzozza át a hant
crem truceit; hogy mint hivatalnok neje
kerdeglék a világot, mert ha ama nem
ismer, nem látott, csak nagyon ajánlott
férfi, ha tiszta jellemű és becsületos ember,
ha tudomásra jut az egész esemény, lehet-
ben, mikép hát az jó fordítson, azon tudában,
hogy ő rajta is találhatnak, ha más jobb
jön.

Maga a pusztá „törvényeszkü hivatal-
nok” jelző volt hihetőleg az, mi ingerrel
volt arra, hogy előbbi völegényét megvetette,
nem gondolván arra, hogy ma az utolsó 50
kros diurnista is bitorolja a hivatalnok címet,
s hogy lehet, mikép a nők is nagyon aján-
lott is azok közé tartozik, kiknek fizetését
a törvény értelmében még feltegloni nem
lehet, mert nem látván meg a 600 frtot —
leves ő völegényjelöltésége legtejjebb is
le-
nok; a minél első völegénye valamivel több
volt. . . .

Vigan mult az éj s midőn a hajnal

(Folyt. köv)

férvált, ok nyugovóra mentek azon édes és
boldogul tudásban, hogy nem sokára Cobor
egén kel fel a nap Blauka felett. . . .

Mig ezek Blaukkáknál történtek, addig
Hantossynál egész más dolgok voltak kész-
lőben, ki midőn elhagyta Blauka lakát, azon
határozott szándék uralta, mikép kivége-
magát, mert ugyan minék is éljen ő, ha tá-
vol kell lennie attól, ki mindene volt, kit
mindenél jobban szeretett.

Midőn lakásába ért, elővéte az asztalán
levő albumot s onnan egy arczképet vón
elő, s azt többször megcsókolta aztán ke-
belle tevé és ledott a pulgnara.

Sírú eszepekben gyöngyözött róla a
hűg szereltek, mert nagyon szenvedett; majd
zokogott s midőn kisértá magát, elővéte az
asztalán levőket revolvért és megkönyösödött
fájalmat, szívének szegé, hogy kiöltse életét.

Halk kopogás üt meg fülét, mi újra
meg újra ismétlődött. Felkelvén helyéről s
az ajtóhoz vándorolt, hogy felnyissa azt.
Az ajtó feltárult s rajta Hantossy egy
barátja lépett be, ki azonnal ott kezdé
beszédét, hogy ne tegye terveit szádvélt, s
ertesulte van mindennél; ismeri azt a ma-
gony ajánlatát, kinek Coboron nagyobb kor-
hely minem, s ki csak azért nőt, mert
rovid idő múlva hie. Kötelesség mulasztás
miatt, elmozdított hivataláról, hogy legyen
ki eltartja őt.

— Édes barátom, igaz, hogy engem
kejtaszottok, de azért mégis megmutatnám
azértelmeget — feltelem előtök a dolgot;
mondj részkét hangon Hantossy.

— Az ezálhoz ugy sem vezet, mert nem
hinnék el nekod; hogy mi okból, felesleges
emliteni; azért, ha ok megkezteltették a te
életed, bűnhődjének érte.

Baja, 1882. augusztus 19.

Egyik hosszú során át a közvélemény kedves Bajor város egy fokkal sem haladt előre, sőt szomorúan be kell ismernünk, hogy a status-quo sem tudta megtartani, hanyatlott.

Hanyatlás a szellemi, hanyatlás az anyagi téren, a közigazgatásban újdító képe helyett, a szegénység, a lemondás képe tükröződik mindenfelől.

Gyakran voltak ugyan időszakok, midőn egyesek, törekvők, lelkes férfiak meg-megfogadták örege vagy öregeknek, de a kivétel stadiumába sem jutva, az általános község s különösen azon körülmény, hogy maga a hatóság garasos politikát űve egyáltalán anyagi segítséget nem nyújtott a lefordulás, a feloldás ügyeit mindannyiszor leintézte.

Mint városunk érdekében egyik szerény munkása gyakran tetten nézve bizonyos mozgalmakról, majd belátva a startolóesélyt, fájó szívvel halgatottunk később.

Amly család után végre a remény egy hitvány családja jelent meg egyáltalán az 18-án midőn Cárusz Ferenc kir. tanácsos tanfelügyelő volt, az összehívott értekezleten, felolvassa a nagy-m. kir. vallás és közoktatásiügyi miniszternek hozzájáról intézett rendeletét, kif-jette, hogy azon esetben, ha Baja város községe egy ipar-kereskedelmi iskolát létesít, a hajlandó a magas kormány bizonyos évi segélyt biztosítani.

Felkeres az értekezletet, miszerint a felállítandó tanintézet keretét megállapítani, a költségvetést elkészíteni, s egy rendkívüli közgyűlésen elfogadásra vettget ajánlani sziveskedik.

A felállítandó ipar-kereskedelmi iskola évi költségei 5000 Ft-ra rúgnak, s azon esetben, ha a magas kormány 2000 Ft-évi segélyt biztosít, hajlandó a város községe az intézetet fokozatosan életbe léptetni.

Ezen megállapodás jött létre, s ezen ajánlat a f. évi augusztus hó 15-én tartott városi közgyűlésen elfogadott, s az iratok feljebb szétvett tanfelügyelő úr ó gyűlésnek kiadhatók.

Igaz, hogy ezen keretben szervezendő tanintézet nem elegendi ki a magasabb létezőket, s jogosult volt azon óhaj, hogy a felállítandó tanintézet egy közép kereskedelmi tanintézet legyen, — de el végre most, midőn a hatóság első ízben reményével állunk szembe, szívesen elhallgattuk ellenkező véleményünket, észinte örömmel fordítottuk a mozgalmat, óhajván, vajha ez csakugyan első lépés lenne, s majdan felállítandó iskolák keretű tanintézet, egy rendes közép kereskedelmi iskolává léteznék.

A budapesti állami közép ipartanoda.

Az új iskolai év hó elődeltével felhívjuk olvasónk, általában a szülők és gyámok figyelmét a budapesti állami közép ipartanodára.

Ez intézetnek célja, hogy egyéni mestereket, pályásokat, a jelentékenyebb kőműves iparágak számára szakavatott s óráin működtetésre képes mestereket, a különböző gyáriparágak számára pedig elő-munkásokat, művezetőket és kivételkép úgy szakembereket neveljen, a kik kisebb ipartelep-knek, gyáraknak önálló vezetőivé is léphessenek.

Az új iskolai évben az intézetnek már öt szakosztálya van az építészeti, gépészeti, légi vegyészeti és a fémipari osztály lesz megnyitva s a gyakorlati oktatás céljára szerkesztés, látogatás és egy négy leerejű motorral és munkagépekkel felszerelt gépműhely, a vegyészeti és a fém vasipar számára pedig nagyobb laboratorniumok vannak berendezve.

Az intézetbe rendes tanulókat felvételtnek azok:

a) kik a gymnasium, polgári vagy reáliskola négy első osztályát jó sikerrel bevégezték.

b) iparos segédok és mindazok a kik kelő képzettségüket felvételi vizsgálat után bizonyították.

A gyakorlati feladat módor felhívottak közzétételével, a gépjárat külön-külön ágában s a különféle vegyészeti

iparágokban felhalmozott gyakorlatokhoz, munkások, továbbá a vas-és réztechnikai, rézművesek, bányások, építő lakatosok, szerszámgyártók és szerkesztők.

Az 1882-ik tanévben pedig megnyitották a fatipari szakosztályt, amelyben az építő és bútorsztárság és az ezüstgyártás és a kocsigyártás foglalkoztatni.

A beiratkozás szeptember hó 1-5-ő napjától 15-ig tartanak, az előadások 15-én kezdetnek.

Az intézet helyiségei aug. 18-án kezdődnek a munkára.

Az igazgatóság megkeresésére mindenkinek szolgálatra dovéb felvilágosítással.

Külföldről.

▲ Felsője a király szülötte napján f. hó 18-án a plebiáná temetőben haldud isteni tisztelet tartották, — melyen a hatóságok és a katonaság is szép község volt jelen. Az isteni tiszteletet fényes segéd lettel Fő Berényi Dániel apát úr tartotta. — Megemlítjük ezuttal, miszerint mi Szent-István király napján ú. é. 10-ik árákor a plebiáná temetőben ismét fényes isteni tisztelet tartották.

▲ Halálhír. Ismét egy ifjú, nagy reményekre jogosító életet ottunk ki a kegyetlen halál! Dr. U. T. R. H. K. az összes jég és politika tudományok tudora csőrököt el tártta Fűrészlet lett szállítása közben a hajón elhunyt, s már csak holtteste jutott Bajorra a szülői házba, a hová bostegése alatt mindig vgyott. — A holttestet csak 30 éves volt, s már is a tudományok terén komoly ügyvezető, fíradhatlan szorgalma és kitűnő képessége által kitűnő, és melett a zenében s a művelődési európai nyelvekben rajz s természetben is jártas volt. — Legyen a föld könnyű a sokat szenvedett ifjú porra fel!

▲ Meghívás. A bajai polgári ezülvész-társulat által 1882. évi augusztus 20-án, azaz Szent István király napján a kérteti helyiségekben személyes kiváltás mellett tartandó és díjlovassal egybekapcsolott táncvizsgálat. Bolegét által: előre valót 1 forint, a pénztárnál 1 forint 20 kr. Joyak előre válthatók Klement és Babos urakkal, Pótlernom Bertalan úr gyűjtésértárában és a lökörtben a pénztárnál. A táncvizsgálat kezdete esti 7 órákor. A bajai polgári ezülvész-társulat.

□ A eist. r. bajai kath főgymnáziumban a szokásos beiratások f. hó 20, 21, 22-án foguk megtartani. Minden tanuló iskolai bizonyítványt kell közzétesztésével levetel, illetőleg haldud születési bizonyítványát is bemutatni. Baja, 1882. aug. 19. Szenczy Győző, igazgató.

▲ A szent róhási búcsú az idén nem volt oly élénk mint más években, minnek oka abban keresendő, hogy a búcsú reggelén valóságos földrezaklatoszerű zápor volt, mely a búcsúzókat elkergette.

▲ Dalárda. Mint közvélemény forrásából értesülünk, a bajai tífuszi járvás után azaz egy dalárda szervezését határozta el. — Eljött!

▲ A bajai ipartársulat vagyonkimutatása 1882. évi június hó 31-én: Készpénz 238 frt 30 kr. iparskola alapítókéje 1,118 frt 70 kr. A fenti összegek a bajai társaságban vannak gyűjtendőszékhelyre elhelyezve. Vajha e tőke rövid idő alatt annyira szaporodna, hogy a többi az oly annyira s egyetlen szükséges iparskolát felállíthatnánk, midőn a tanulóképvásárnapi inas-iskola a somai tekintetben sem föld meg a mai kor kívánalmak; mert mi már nem elég az iparszak csak az aha megtanulása, hanem szükséges a lehető legelősebb körülményektől, mert csak ezton emelkölthetik iparunk azon magaslata, hogy a külfölddel versenybeessen.

▲ Fonyó Bal bajai közepi népiscola hitelvétele a „Béskabán” elkezelté felhívást bocsátott ki „Katholikus egyháztörténeti előbejár” című népművelési felhívást osztályi igazgató s polgári és iparos iskolák használatára szánt népművelési s. újított átdolgozott kiadására. Egyes példány ára 22 kr. — Az előzetes pénzek a szerzőhöz Bajorra küldendők.

▲ Pályázat. A magyarországi ezülvész-társulat rend. bajai 1882. máj 2-án a mező-és rajztanart keresnek. — A pályázóknaak tankönyveket öklével kell bírni, a fizetés 700 ft.

▲ Uj egyfőtintások. Október hó eszégtől új egyfőtintások jönek forgalomba. — Ezek valánivel kisebbek 1-szék mint a mostaniak, színek nem zöld hanem kék lesz.

▲ A bajai polgári lovliában 1882. évi augusztus hó 13-án 480 lovas történt 221 egygessel. — Ezek között volt 1 szék, 5 négyes, 19 hármas, 48 kettes, 43 egyes kor. Szegedt lötekek: Klement János 1. Négyeseket lötekek: Eckert István 3, Csorba Ferenc 1, Lemberger Ernő 1. Hármassokat lötekek: Klement János 5, Csorba Ferenc 4, Eckert István 4, Koller Hugó 3, Lemberger Ernő 2, Spanyol János 1.

▲ A petroleum adó f. évi szeptember havának 1-8-án napján lep előbe, a szentintézetünkünkét 6 frt. 50 krral, kikötött pedig 6 és fél krral drágább leendő a petroleum. — Figyelmeztetjük a közönséget, hogy idején eszközölti tetemesbe bevásárlás által, habár rövid időre is, a petroleum drágulását ne érezze.

▲ A bajai evangélikus inasok ismeretlen tetsékek által feltörözték, s emann éresek homlok lopattak el. A tetes meg ki nem volt pótolható.

▲ Feltámad halottakból. Kérdezik t. olvasónk ki? mi? hogyan? — ... haj a kirólin. — E hírt való tüként törtéjt el a helységvárosban, s eretkek a férfakat is. —

▲ A kirólin új hóval veszt. — A kirólin, mely ma már nevesítőgató, ki fogja szorítani a felleg-melleg madrag szabás ruhákat, melyek oly kitűnően ékezt az idomokat. — Nem lehet tehát a nőket ezennél szűkebbül-séggel valólni.

▲ A f. évi augusztus 11-ől augusztus 17-ig helyben elhaltak egyezke, néh. állapot, állás (foglalkozás), kor, vallás, halálok (kórname) szerint, városrészek és utcaképek feltűntetve. Számó Bajor hajdonasok, gátának Mihály nevű törvénytelen gyermeke, r. k. 6 napos meghalt vérszomlott gyermekében, katonavőrségi-börténben. Pankovits Pál napaszonasok és gátok, Bredda Honának Bozala nevű gyermeke, 3 hónapos, r. k. amlt rángócsereken, honokvőrségi, város-vezetőben, Bőcsöt meg napaszonas, 30 éves, r. k. amlt gümölcsökben, honok-város, város-vezetőben, Erdélyi Károly névű napasok és szent. Ketz Julianeának Antal nevű gyermeke, 2 hónapos, hal, és valása, mh. rángócsereken, honokvőrségi, város-vezetőben; Horváth József özvegy pincéz, 54 éves, r. k. mh. szahiban, Rókus-város, kaszárnya, utczában; Dobos György napaszonasok és szent, Pap Annának Mária nevű gyermeke, 7 hónapos, r. k. mh. rángócsereken, Öreg Hepp Anna asszonyjának gyermeke. Kalmár György palánkaiának négy-éves. Sándor Antónia 21 éves, r. k. mh. gümölcsökben, katonavőrségi, város-vezetőben.

▲ Many zsidó van a világon? Lezöttök van Oroszországban 3,000,000. — Ullán jón Ausztria-Magyarországban 2,235,785 zsidó val. — Németországban van 529,575. Nagy-britániában 70,000. Olaszországban 36,000. Franciaországban 50,000. — Hollandiában 81,000. Belgiumban 30,000. Portugáliában 100,000. Dániában 4,000. Svédországban 200. Svájcban 4,300. Görögországban 3,000. Szerbiában 2,000. Törökországban 100,000.

▲ Egy pesszimista ezülvész hátt megközelíti Bőcsben. Végrendeléseiben, mely-lyen vagyonáról intézkedés, vagy egy pont melyben megelnyja, hogy ezer forintot tegyen valamely takarékpénztárba s ez összeg kamatáról gondoznak sírját, de csak három éven át, mert — ugymond, — teljes életében azt tapasztalta, hogy három éven túl senkre sem emlékeznek az emberek. Ez illető után az ezer forintot a rokkantaknak kívánja adni.

▲ A kinek életében 225 nő volt. Olcsa diszpoziójában, Bonstein asszony, a napokban halt meg 105 éves korában. Az elhunyt, húnak Grigorján kivételével, valamennyi hát és leányt tudta, s nem kevésbé mint 139 unokát, 65 démókat és 30 ösösköt hagyott hátra.

▲ Villámcsapás a telefonon. Berlinben a „Berliner Börsen-Corier” nyomatásának igazgatójában a villám a minap becsapott a telefonon keresztül. Mit kint a lecsapó villám egyszerre látszott és hallat szót, a szobában hirtelen egy hatalmas láng jelent meg. Az irodában csak egy ember volt, a ki hálát ult a telefonnak úgy ereszte, mentha a villám út talála volna. A láng egy pillanattal látszott csak, azonnal ottant. A villám a telefon-készletet meglehetősen megvongatotta, a helységen levő szodny megvongatott. Ha valaki a villám lecsapásánál pillanatában a telefon közvetlen közelében lett volna, vagy épen beszél volna a esőbe, meglehetősen agyonirtotték. Szólagosan ez figyelmeztetésül arra, hogy vihar idején senki se tartózkodjék a telefon közelében, vagy pedig zárások el a telefon vezetők sorozata, az utasítás szerint.

▲ Londoni kirándulók. Ha valamely statisztikán adatból London nagyságát illetőleg eszünk a e hó 7-iki kirándulók száma alapján meg, a későbbi kor történetéről máj előbb is foglaltat alkothatna magának a városok emez óráinak nagyságára. Ezen a napon ugyanis 14,764 ember látogatta meg a kristály palotát, 21,000 a Sándor palotát, 8955 a Tower, 16,254 a Kensington muzeumot, 23,477 az Albertet, 60,000 Richmond a ent, 30,000 New-Garden, 40,000 Hampton-Courty, 7000 Windsorba. A délkeleti vasút 25,477 jeget adt, a keleti vasút 18 000-ot, a Thamez-csónak társulat pedig éppenséggel 100,000 utast szállított. Ha még azt is meg lehetne állapítani, mennyi roasztbet, beestek, sor és és tunk el a kirándulók nyomában, így es sokkal jobb foglalat nyujtana a brit birodalom hatalmáról és nagyságáról, semmint az a 20,000 emberből álló expediciós hadsereg, melyet heteken át tartott előkészületek után úgy szdóván részletlenül szállítatta a Nilus tartományba, egy inaroknyi nép leverése végett.

Csarnok.

A szakál történetéhez.

Kétségtelen, hogy az első ember, midőn képet öltözött a teteg, forras vagy folyton tökéreben megrögt, elcsodálón volt. Nem mert meg néznie rossz vonását, szelid arcát, hűm bókát a tisztá ar visszattakozott, addig 6 néki szomorúan kellett tapasz-talni, hogy képe a hajóval által egészen el van ruttva. — Mi természetesen tehát, minthogy rútságát szelvény, azon gondolatokra jut, hogy e rútságát elváltoítsa. — Eleinte a baj elváltoításához valamegy éves körül, később ötveget és ezret használtak mind-ahol, meg a borotva feltalálva és tökélyesítve, nem volt.

Azonban Államnak nem minden előda volt oly könnyelmű, hogy megrögt azt, mivel természet megrögt, és viszont Evának nem minden léányi rútság volna a szakál/vas nyakától, és bizonyára ebben lész azok, hogy majd divatos lett az növesztés, majd pedig a mutatás a barbárság jelvényét, azt elváltoítani.

Mözes megrögt a zsidóknak szakálkait levágni, meg Semiramas megrapancolása azt, hasonlót a főbei hajhoz szőpen összehullni, csupán a katonáké, Semiramas el a szakál viselője meg azon egyfőben a szakál megrögtetők, meg Görögországban lenv apókat azt; Sokrates, Temis okos, és Perikles a férfiak e díszelőt sohasem fedeztek meg, Alchibiades a divat hősi állítása szerint, szakálját inóm, szagos-olajjal kezte, sők meg festette is. Görögországban a szép hussz szakálról következtetni lehetett valamely magasra névelő személyre; a habszárban pedig, a szépség és a szakál megrögtetésével csak a fővezérek élhettek, a közhatalnok nem.

A római közfelfogásig idejében a szakál elváltoítása végre 300 ik évig ismeretlen volt, csak ez idő tábján keletkezett az első fodrász-műhely, egy nyerszékű görög által nyitva.

Eleinte, mint minden új dolgot, úgy e műhely is a közvéleménytől megvetettél, még idővel már látogatottaluba, végre egész szükségessé vált. A szagok rómainak közül sokak jelek azon egyfőben a szakál megrögtetők, meg Görögországban lenv apókat azt; Sokrates, Temis okos, és Perikles a férfiak e díszelőt sohasem fedeztek meg, Alchibiades a divat hősi állítása szerint, szakálját inóm, szagos-olajjal kezte, sők meg festette is. Görögországban a szép hussz szakálról következtetni lehetett valamely magasra névelő személyre; a habszárban pedig, a szépség és a szakál megrögtetésével csak a fővezérek élhettek, a közhatalnok nem.

Commodus császár elében, ki unalmát azzal tűzte, hogy legyeket fogdosott és azokat egyenként öldöste, orvondelt, mi egy órák napontok borotválással tölthetőt, s midőn Romulus Augustinus Odoakert által trónjától megfosztották, a szakál Olaszországban ismét használatba vgyött.

A férfiek és gallok voltak az első, kik Európában a hosszú hajjást, mint a frankok és szászok a barbárkört megismertették. A 7-ik század vége felé a római pápák és az angol kath. egyház között heves vita fejlődött ki a szakál miatt; a római pápa azt állította, hogy azon pap, ki szakált visel, nem üdvözölhet, a daczos sziget-lakók pedig e dogmáról mit sem akartak tudni; de végre is a pápa akarta győztes.

Nagy Károly csapárán bizonyos bizony volt, és a szakálkat iránti almozgások úgy viselt volt, hogy Grimotának csak azon feltétel alatt engedte át Benevet hercegséget, ha a Longobardok szakálkait leborotválására bírja. (Vége kov)

Közi:

Devich László.

A közönség köréből.*

Nyilatkozat.

Alulírottak maguk részéről meggyőződve lévén, hogy főtisztelendő Tóth József sz. istváni plébános úr és tekintetes Dr. Herman Adolf ügyvédjelőlt úr között felmerült és álluk a nyilvánosság elé hozott, mindkettőjükre nézve kellenetlen ügy csakis félreértesben alapult, a nevezett két úr között egyéni nemes hajlamokat ismerve, találkozó rendeztünk, melynek szerencsés eredményeként constattáljuk, hogy a közös félreértések tisztázva és a kölcsönös személyes sérelmek visszavonva lettek, ésők ezen ünnepélyes kikéklést előttünk lezárítottasukkal is megerősítették.

Kelt Baján, 1882. augusztus 18.

P. Kaul Robert, Allaga Öll, hitánár, k. és v. ügyvéd.

Megkérítettünk a következő nyilatkozat közlésére:

Nyilatkozat.

A szabadkai tornaegylet által f. évi július hó 30-án rendezett országos atletikai és torna versenyek alkalmából a Szabadkán megjelölt „Bácskai Ellenor” című lap roszakaratu közleményei között azon vádakat emelte az egylet illetve az egyleti ügyeket vezető férfiak ellen, hogy a célversenyre kitűzött arany erleg helyett paklon serleg lón díjjal kiadva, az aranyserleg pedig az egylet művezetője Vermes Lajos ur dugta zsebre a kardivásás címűn.

E vádak ellen elentén a szabadkai tornaegylet választmányja nem akart védekezni, mert ugy is tudta, hogy Szabadkán és vidéken a helykörtörvényekkel ismerős lévén jóformán mindenki nem fog hitelt adni senki sem azon lapnak, mely a szabadkai nemzeti Casinoból is ki lett tiltva s mely minden modern intézménnyel szemben ellentétes állást foglal el; de midőn nevezett lap vádjait a központi hírlapok egyrésze is átvette, kötelességének tartja a félrevezetett közönségnek a való tények állomása által felvilágosítani; mely a következő:

Az 1882. évi július hó 30-ára kitűzött versenyekről egy előleges jelentés becsátottat ki, melyben tévedésből serleg helyett arany serleg volt tüsztele. díj kiützve a bajnoki célversenyre; az előzetes verseny programjában nem a nagy közönség részére volt kibocsátva, hanem csupán egylet magán jellegű volt.

A közönség részére kibocsátott falragaszokban és a részletes és végleges verseny programjában — mely utóbbi a „Szabadkai Közölnyben” is előzetesen megjelent — mindent serleg van arany serleg.

A pi Vermes Lajos ur ellen emelt vádat illeti, a mi aljas ragalomnak nyilvánítottuk, mert ő a bajnoki kardivásásny győzelmet azon ezüst serleget kapta díjjal, melyet Szabadka városi lakosok közönsége szerzett be és ajánlott föl „Hölgyek díja” címűn a bajnoki kardivásásra.

Végül fömlijtjük, hogy a Krisztovác Miklósnak kiadott serleg nem paklonban van készítve, hanem china ezüstből, — mint ezt az egylet pénztárának bárki által megtekinthető számla igazolja, — hogy a serleg 30 ftba került és oly szög kivittél, hogy mint műtárgy is figyelmet érdemel.

Szabadkán, 1882. évi augusztus 10. A szabadkai tornaegylet választmányja megbízásából

Pertich Mihály, Tóthvá Békffy Gyula, egyleti elnök, egyleti titkár.

* Eravat alatt a körökkel ellátott közlemények díjtalanul, beküldés felelődsége mellett közzéteszünk.

Asz első es. k. t. DUNA GŐZHAJÓZÁSI TÁRSULAT pósta- és eszemlyeszállás hajótársak **MELETRENDEJE.** Ervényes 1882. évi ápril 1-én október 15-ig

Póstaajánlatok:
Bajai Budapestre: postaközlővel naponta kétszer 4 órakor.
Bajai Galacra: postaközlővel naponta kétszer 4 órakor.
Személyszállításajánlatok:
Bajai Budapestre: naponta 4 órakor délután
Bajai Mohácsra: naponta 8 órakor este.

Kiadói üzenet.

Haasenstein és Vogler utának Besz. Június hó 12-én semmi megrendelés nem vettünk.

Feloldó szerkesztés: Főmunkatárs:
Cserba Ferenc, Devich László.

8161. kig. 1882. 22

Hirdetmény.

Baja város törvényhatóság bizottságának, folyó évi augusztus hó 10-ik napján tartott ülési határozata folytán közhírré tétetik, — hogy a **pálínka mérési regál** jog használatának hasznosbérbe adására folyó hó 24-én d. e. 10 órakor a városkaza ügytermében nyilvános árverés fog tartatni, melyre a hasznosbérbe venni szándékozók 1000 ft bánatpénzzel ellátva meghívotnak, — bánatpénzzel ellátott leperdelt írásbeli ajánlatok, az árverés megkezdéséig, szinte elfogadottnak.

Az árverési feltételek előlegesen a gazdasági hivatalban bár mikor megtekinthetők.
Baján, 1882. augusztus hó 12. Rajesznai József, g. tanácsnok.

8638. sz. közg. 163. közg. 1882.

Pályázati hirdetmény.

Baja városban megversedett rom. kath. kántori állomásra pályázat hirdetetik, mely állomás az eddig természetben kiszolgáltatási szokott járuléányoknak becsárítva lett megállapítása és beutadása folytán évi 700 ft készpénzfizetésű, és a mostani kántor-lakás ingyen használatban van képesítatban. Utóbbra nézve azonban megjegyeztetik, hogy bármikor is a kántor-lakás a városi törvényhatóság által más célra fordíthatni határozatának, a megválasztott kántor lakás fejében évi 150 ftot fog szinte a házi pénztárból húzni.

A felszerelt folyamódványok a városi tanácshoz eszimeze 1. évi szeptember hó 10-ig beadandók.

Baján, 1882. augusztus hó 10-én tartott közgyűlésből.

Drescher Ede, polgármester.

8763. sz. közg. 1882.

Hirdetmény.

Baja város tanácsa részéről közhírré tétetik, hogy a felső és alsó legelőhöz részint már feltört, részint még gyűpöföld összesen 501 hold föld használatra természetben nyilvános árverés útján 1882. augusztus hó 28-ik és következő napjaiban a helyszínén örök aran eladati fog, mely árverésre a venni szándékozók tízedrés bánatpénzzel ellátva meghívotnak, — az árverés kezdetét veendő a kitűzött napon délelőtt 9 órakor a esztályi országt mellett a Jámbor fele szállás közelében.

Az árverési feltételek a gazdasági hivatalban előlegesen bármikor megtekinthetők.
Kelt Baján, 1882. évi aug. 18-án. Rajesznai József, g. tanácsnok.

Alolirt tulajdonát képező, a Livodában fekvő I hold termett

Lóher eladó.

Lerner Antal.

Kiadó lakások.

Provália-utcai Krisztanits A. S. (ezelőtt Vojnicse-főle) házban több

lakás bérbeadandó

Bővebb tudósítást ad **Krisztanits A. S.**

A szenvedő emberiség boldogítására.

A máj, a gyomor, a bél és a vesék

kozoldomás szerint természetesen tisztított a testnek. Ha e szervek rendezetlen működnek, úgy az ember egészségtelen; zavarok okoznak számos és gyakran borzasztó szenvedéseket.

Dagadások, puffadások, étvágytalanság, fűfűzés, gyomor-, bél-, máj és vese bajok, vértelenség, szédülés, székely, aránytalan község és szűz, hirtelenes és szabálytalan, úgy mindenképp befolyásolhat kelletlenek az által, ha az elváltozást megkövetelő anyagok a testben, vagy megerányva a vérben maradnak, a helyett, hogy fennmaradott szervek által elvezetettek volna.

Az egyedüli gyógyszer. mely egyszerűságot a szervek működésére hat, és ezek normális működéséig gyorsan előzök, a betegeskedést megakadályozza, mely a szűzgyógy: a világhírű velt és mindentel a legnagyobb eredményt hozó

BRANDT RICHARD fős

schweizeri labdacsek

Egyedül csak segítenek, és százezrek köszönik ezek használatának egészségi helyreállítását. Minok tehát szenvedő sorok ettől és mind a győzelmek örömei, melyek oly könnyen komolyabb betegségeket, miknek jelenléte szomorú és nyomortól alakokhoz vezet — okozhatnak: midőn az ember oly okirányos, képmel és öles módon segítél, és nagyobb bajoktól megóthatja.

Ezért ne maradjon el senki, aki betegeskedő bármelyikében szenved, még ideje korán a Brandt Richard-féle schweizeri labdacsekot folyamodni, melyek mindig segítenek, és ezt csak egyszer kísérlet is rögtön igazolja.

De ügyéljen arra, hogy valódi Brandt Richard-féle velt labdacsekot használjon, mivel csak ezek segítenek. Ezek bűzadatokba vannak csomagolva, melyek a schweizeri főváros kerületi veres mezőben a Brandt Richard nevű kártyárait viselő etiquettel vannak ellátva.

A Brandt Richard-féle schweizeri labdacsek — egy doboz 70 kr. mi 5 förtre elég, úgy, hogy a napi szűk szűk 1-3 förtre kerül — valamint használati utasítás, s nagy számú orvosi vélemény a legjobb gyógyszer-tárban kaphatók.

Baján kapho Geiger Karoly gyógyszerárban.

4048 k. 1882. 22

Arverési hirdetmény!

A bajai kir. járásbírósg mint teklényvi hatóság részéről **Követsi Ferenc**z bajai lakos mint végrehajtaton **Gál István** hátnonostori lakos mint végrehajtást szenedvő ellen e. e. 100 ft hátraleltokle és jámelérai inart folytatott végrehajtási ügyében a b-nonostori 62. sz. ügyben felveit **Gál István, József** és kiskoro **Gál Miklós** néven al. A. I. és f. alatti teklényközlőből és pedig az 1. 61. alatti 66 hr. 51. e. j. sz. ház s hozzártartozó 1335 ölnyi telekbel vég-

rehajtást szenedvőit megillető e 6 233 ft 33 1/2 krra becsült 1/2 résznyi birtokparcekra. — a 2-14 r. számok alatti 1/2 telekfelbölő egybeart megillető e. e. 1100 ft-ra becsült 1/2 résznyi birtokjuttalékra, és a f. alatti 469 házi szamu 910 ölnyi e. e. 60 ft-ra becsült egész szűllőre — s végre a f. alatti 485. hr. sz. 600 ölnyi e. e. 25 ft-ra becsült szintén egész szűllőre nézve a végrehajtási árverés azonban elrendelték, és annak B. A. T. H. M. on a s t o r közég házánd leendő megártására határálód 1882-ik évi October hó 24-ik napjának délutáni 3 óraja kitűzotnek.

Kiküldési ár a fentebb kitett becsár. Árverési kívánok tartoznak az ingatlan becárának 10 százalékat készpénben vagy óradéklépes papírban a kiküldött kézbezh letenni.

A kir. járásbírósg mint teklényvi hatóság.

Baján, 1882 évi július hó 22. napján.

Szondy, kir. aljárásbíró.

Kiadó lakház.

Alulírottak Baján, a Hay-nald (ezelőtt „Barány”) utcában lévő 551 sz.

lak-haza

bérbeadó. — Bővebb tudósítást ad **Leopold János.**

MATTONI-FÉLE GIESHÜBLER legújabb érvényű **SZAVANYU-KÜT** legjobb Asztal-és Udító Itál, kitűnő bámulnak bronzot kétszemes, kék papannal, gyöngyök és hólyag barmat. **ÉDECEK** (az emésztés elősegítésére). **Mattoni Henrik,** keréskutas (Cseher-utca).

A LEGJOBB szivarkapapir LE HOUBLON francia gyártmány. Utánzóitól óvni t. a közönség! *„Csak úgy valódi szivarkapapir”* ha minden papir **LE HOUBLON** elvált sibi s bori teka alábbi vedény s signa tr. avai van ellátva. **Cawley & Henry** Papierfabrikanten PARIS **PAPIER FABRIKANTEN PARIS** **PAPIER FABRIKANTEN PARIS** **PAPIER FABRIKANTEN PARIS**

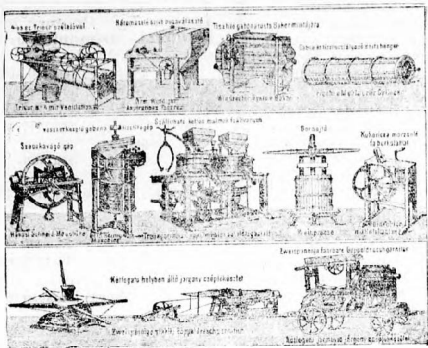
BRÖDLÉ JÓZSEF gép és rostalemez gyára Budapestben **GYÁR: váci ut az oszt. államvápalya közelében. RAKTÁR: váci körnt 68. sz.** *Árnyája minden gazdasági kiállításon kitűntetett javított gyarmányait mint:* **Triclerék** etváltozó rostával **Tisztító gépek**et szűzletel különlegességük, **malom szármára:** 28-46 szám alatt szabadalmazott **harmas ekeket, esztűzergó-rostákat, lyukasztott és hasított lemezeket, vas, acél és hor-ganyból, valamint mindenem gazdasági gépek és szereket. Árjegyzékek** kívántra ingyen és bérmentve.

GUTJAHR és MÜLLER BUDAPESTEN.

Első budapesti Trieur, rostalemez és gazdasági gépgyár
(ezelőtt Brozta J. és Müller)
a Margithid közelében.

Ajánljuk szolid szerkezetű és javított gyártmányukat mint:

Trieurök gazdaság számára:

- Járgály-cseplőgépek.
- Szelelő rosták,
- Kukorica morzsolók,
- Szecs kavágók,
- Borsajtók.

Különlegességek malmok száma:

- Dupla malmok,
- Malom trieurhengerek,
- Gabona osztályzó-hengerek,
- Koptató gépek.

- Daraválasztó gépek,
- Tararók, Detacherök.
- Malom alkatrészek u. mint:**
- Tras missók,
- Szjkerék.
- Rosta lemezek:**
- Cseplőgép rosták,
- Lisztbonger sziták,
- Koptató lemezek,
- Ráspoly lemezek,
- s. t. b.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve

Gyári raktár és képviselet: **Bajan Drescher Gyula úrnál.**

Róser Miklós

iskolai értesítése.

Nyilvános polgári és kereskedelmi iskolában s nevelő-intézetemben

Budapest, Károly körút 22. sz.
az új iskolai év f. évi szeptember hó 1-én veszi kezdetét. A növendékek felvétele augusztus 20 ikától naponta délelőtt 9-12-ig és délután 3-5 óráig eszközölhető.

Intézetemet 28 év óta saját erőmből tartom fenn, és már 9000 növendéke volt eddig. Polgári iskolámban a kereskedelmi pályára készítettem az ifjak. Kereskedelmi iskolám egyenlő a kereskedelmi akadémiával s növendékei jogosultak a katonai egyetemi önkéntesi szolgálatra.

A nevelő-intézet az iskolai épületben van. Programmok kívánatra ingyen.

Róser Miklós.

BOR-PRÉSEK

egészen új rendszer után, melyek 2-szer oly gyorsasággal sajtolnak, mint a régi prések. Felállításukhoz kevés tér szükséges, a mellett könnyen kezelhetők, igen szilárdan építvők és tartósak, minden nagyságban készíttetnek. Mintarajzok és leírások valamint elismerő levelek százai ingyen és bérmentve.

Szőlő-malmok a legújabb rendszer szerint.

Idejekoráni megrendelés kívánatos.

Ph. Mayfarth & Comp.

Bécs, II. Praterstrasse 66.
Gyár: Frankfurt a/M.

RÓSER JÁNOS

nyilvános intézete

Budapest, gyár-utca 3-ik szám.

Alapos gyakorlati kiképezés a kereskedelmi szaktudományokban és az idegen nyelvekben. Nyilvános polgári, kereskedelmi iskolai és kereskedelmi akadémiái hallgatók az intézetben nevelést, ellátást és felügyeletet nyernek.

Róser János, igazgató

Budapest, gyár-utca 3-ik szám.

MARSHALL SONS & CO. LMTD

GRAEPEL HUGÓ (ezelőtt SCHMID II.)

főügynöke

BUDAPEST, VI. ker., gyár-utca 58. sz., (barany-utca szegletén 16. szám.)

ajánl

gőzmozgonyokat

cseplőgépeket,

ŐRLEMALMOKAT,

(fogaskerékű és szjhajlással)

LISZTHENGEREK

és mindennemű

SZELELŐ- és GABONA-ROSTÁKAT.

szor vetőgépek, Eckert-féle szélesen szóró vetőgépeket,

Eckert-féle szabad.

KÉT- ÉS HÁROM-VASU EKEK,

MAYER-féle

TRIEURÖK,

szecs kavágók,

DARÁLÓMALMOKAT stb.

Arjegyzékek kívánatra ingyen és bérmentve.